

**PROTOCOL PRIVIND APA SI SANATATEA
LA CONVENTIA PRIVIND PROTECTIA SI UTILIZAREA CURSURILOR DE
APA TRANSFRONTIERE SI A LACURILOR INTERNATIONALE**

Partile la acest Protocol,

Tinand cont ca apa este esentiala pentru mentinerea vietii iar disponibilitatea de apa, in cantitate si de calitate corespunzatoare satisfacerii nevoilor de baza ale omului, constituie o conditie necesara atat pentru promovarea sanatatii cat si pentru o dezvoltare durabila;

Recunoscind beneficiile asupra sanatatii umane si bunastarii care provin dintr-o apa salubra si curata si o functionare armonioasa si corespunzatoare a relatiei apa - mediu;

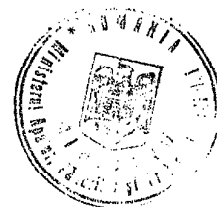
Constiente ca apele de suprafata si subterane sunt resurse regenerabile cu o capacitate limitata pentru recuperarea efectelor negative produse de activitatile umane asupra cantitatii si calitatii lor si ca orice esec in respectarea acestor limite poate avea efecte negative, atat pe termen scurt cit si pe termen lung, asupra sanatatii si bunastarii celor care se bazeaza pe aceste resurse si pe calitatea lor si ca, in consecinta, gospodaria durabila a ciclului hidrologic este esentiala atat pentru satisfacerea cerintelor umane cit si pentru protectia mediului;

Constiente de asemenea de consecintele asupra sanatatii publice a lipsei apei in cantitate suficienta si de calitate corespunzatoare pentru satisfacerea nevoilor de baza ale omului, si de efectele grave ale acestei lipse indeosebi asupra celor vulnerabili, defavorizati si sociali exclusi;

Constiente ca prevenirea, controlul si reducerea imbolnavirilor asociate apei constituie sarcini importante si urgente care pot fi rezolvate satisfacator numai prin cooperarea stransa, la toate nivelele si intre toate sectoarele, atat in interiorul unei tari cat si intre state;

Constiente de asemenea ca supravegherea bolilor asociate apei si stabilirea sistemelor de alarma si de raspuns sunt aspecte importante ale prevenirii, controlului si reducerii imbolnavirilor asociate apei;

Bazandu-se pe concluziile Conferintei Natiunilor Unite privind Mediul si Dezvoltarea (Rio de Janeiro, 1992) si mai ales ale Declaratiei de la Rio privind Mediul si Dezvoltarea si ale Agendei 21, precum si pe programul pentru implementarea Agendei 21 (New York, 1997) si consecventi deciziei Comisiei pentru Dezvoltare Durabila privind gospodaria durabila a apelor dulci (New York, 1998);

Inspirandu-se din prevederile relevante ale Conventiei privind protectia si utilizarea cursurilor de apa transfrontiere si a lacurilor internationale 1992 si accentuand necesitatile atat de a incuraja aplicarea mai ampla a acestor prevederi cat si pentru a completa aceasta Conventie cu masurile suplimentare pentru a intari protectia sanatatii publice;

Luand nota de Conventia privind evaluarea impactului asupra mediului in context transfrontier, 1991, Conventia privind efectele transfrontiera ale accidentelor industriale, 1992, Conventia Natiunilor Unite privind regimul juridic al utilizarii cursurilor de apa transfrontiere in alte scopuri decat pentru navigatie, 1997 si Conventia privind accesul publicului la informatie, participarea publicului in procesul de luare a deciziei si accesul in justitie in probleme de mediu, 1998;

Avand in vedere principiile, sarcinile si recomandarile pertinente ale Cartei Europene pentru Mediu si Sanatate, 1989, Declaratiei de la Helsinki privind Mediul si Sanatatea, 1994 si ale declaratiilor, recomandarilor si rezolutiilor ministeriale formulate in cadrul procesului "Mediu pentru Europa";

Recunoscand fundamentul logic si relevanta altor initiative, instrumente si procese privind mediul in Europa si de asemenea pregatirea si implementarea Planurilor Nationale de Actiune privind Mediul si Sanatatea ca si pregatirea si implementarea Planurilor Nationale de Actiune in domeniul Mediului;

Apreciind eforturile deja intreprinse de Comisia Economica pentru Europa a Natiunilor Unite si de Oficiul Regional pentru Europa al Organizatiei Mondiale a Sanatatii de a intari cooperarea bilaterala si multilaterala pentru prevenirea, controlul si reducerea bolilor asociate apei;

Incurajate de numeroasele exemple pozitive obtinute de statele membre ale Comisiei Economice pentru Europa a Natiunilor Unite si de catre statele membre ale Comitetului Regional pentru Europa al Organizatiei Mondiale a Sanatatii in reducerea poluarii si in mentinerea si restaurarea mediului acvatic capabil sa sustina sanatatea omului si bunastarea;

Au convenit urmatoarele:

Articolul 1

OBIECTIVE

Obiectivul acestui Protocol este promovarea la toate nivelurile corespunzatoare nationale cat si in context transfrontier si international, a protectiei sanatatii omului si a bunastarii, atat individuala cat si colectiva, in cadrul unei dezvoltari durabile, prin imbunatatirea gospodaririi apelor, incluzand protectia ecosistemelor acvatice si prin prevenirea, controlul si reducerea bolilor asociate apei.

Articolul 2

DEFINITII

Pentru scopurile acestui Protocol:

1. "Boli asociate apei" inseamna orice efect negativ semnificativ asupra sanatatii umane ca: deces, invaliditate, boala sau alte manifestari cauzate, direct sau indirect, de starea apelor de orice fel sau de modificarile survenite in cantitatea si calitatea acestora;

2. "Apa potabila" inseamna apa care este folosita sau se intentioneaza a fi furnizata pentru a fi folosita de om pentru baut, gatit, prepararea alimentelor, igiena personala sau in scopuri similare;

3. "Apa subterana" inseamna toata apa care este dedesubtul suprafetei terenului in zona de saturatie si in contact direct cu solul sau subsolul;

4. "Ape inchise" inseamna orice acumulari de apa create artificial separat de apele de suprafata dulci sau de apele de coasta, indiferent daca sunt in interiorul sau in afara unei constructii;

5. "Ape transfrontiera" inseamna orice ape de suprafata sau subterane care marcheaza frontierele dintre doua sau mai multe state, le traverseaza sau sunt localizate pe acestea; oriunde apele transfrontiera se varsa direct in mare, limita acestor cursuri de apa transfrontiera este o linie dreapta trasata peste respectivele lor guri de varsare, intre limitele inferioare de reflux de pe malurile lor;

6. "Efecte transfrontiera ale bolilor asociate apei" inseamna orice efect negativ, semnificativ, asupra sanatatii umane ca: deces, invaliditate, boala sau alte manifestari aparute intr-o zona sub jurisdicia unei Parti a Conventiei, cauzate direct sau indirect de starea sau de modificarile survenite in cantitatea si calitatea apelor dintr-o zona aflata sub jurisdicia altei Parti a Conventiei, indiferent daca asemenea efecte constituie un impact transfrontier sau nu;

7. "Impact transfrontier" inseamna orice efect negativ semnificativ asupra mediului, rezultat dintr-o schimbare in conditiile apelor transfrontiera, cauzat de o activitate umana a carei origine fizica este situata in intregime sau partial intr-o zona aflata sub incidenta unei Parti la Conventie, produsa asupra mediului dintr-o zona aflata sub jurisdicia altei Parti la Conventie. Astfel de efecte asupra mediului includ: atentate la sanatatea si securitatea omului, efecte asupra florei, faunei, solului, aerului, apei, climei, peisajului si monumentelor istorice sau altor constructii sau interactiunea intre acesti factori; ele includ, de asemenea, efecte asupra mostenirii culturale sau asupra conditiilor socio-economice care rezulta din alterarea acestor factori;

8. "Salubritate" inseamna colectarea, transportul, tratarea si depozitarea sau reutilizarea deșeurilor fecaloide umane sau a apelor uzate menajere, indiferent daca se realizeaza printr-un sistem colectiv sau prin instalatii care deservesc o singura gospodarie sau institutie;

9. "Sistem centralizat" inseamna:

(a) Un sistem pentru aprovizionare cu apa potabila a unui numar de gospodarii sau a altor utilizatori si/sau;

(b) un sistem de asigurare a salubritatii care serveste un numar de gospodarii sau alti utilizatori si unde este cazul asigura de asemenea si colectarea, transportul, tratarea si depozitarea sau reutilizarea apelor uzate industriale,

indiferent daca este furnizat de un serviciu din sectorul public sau un antreprenor (agent) din sectorul particular, sau printr-un parteneriat intre cele doua sectoare;

10. "Schema de gospodarierea apelor" inseamna un plan pentru dezvoltarea, gospodarierea, protectia si/sau utilizarea apelor dintr-o zona teritoriala sau dintr-un acvifer, incluzand protectia ecosistemelor acestora;

11. "Public" inseamna una sau mai multe persoane fizice sau juridice si in concordanta cu legislatia sau procedura nationala, asocieri ale acestora, organizatii si grupuri;

12. "Autoritate publica" inseamna:

(a) Guvern la nivel national, regional sau alte niveluri;

(b) Persoane fizice sau juridice ce indeplinesc functii publice administrative sub jurisdicia nationala, incluzind sarcini specifice, activitati sau servicii in relatie cu mediul, sanatatea publica, salubritatea, gospodarierea apelor sau alimentarea cu apa;

(c) Oricare alte persoane fizice sau juridice avand responsabilitati sau functii publice, sau care furnizeaza servicii publice sub controlul unui organism sau a persoanelor mentionate la subparagrafele (a) sau (b) de mai sus;

(d) Institutiile oricarei organizatii de integrare economica regionala la care se face referire in articolul 21, care este Parte;

Aceste definitii nu includ organismele sau institutiile ce actioneaza in exercitiul puterilor juridice sau legislative;

13. "Local" se refera la toate nivelurile relevante ale unitatilor teritoriale situate sub nivelul administratiei publice centrale;

14. "Conventia" inseamna Conventia privind protectia si utilizarea cursurilor de apa transfrontiere si a lacurilor internationale, semnata la Helsinki, la 17 martie 1992;

15. "Conferinta Partilor la Conventie" inseamna organismul stabilit de Partile la Conventie in concordanta cu articolul 17 al acesteia;

16. "Parte" inseamna, afara de cazul ca textul indica altfel, un stat sau o organizatie de integrare economica regionala mentionate la articolul 21, care a consimtit sa ratifice acest Protocol si pentru care Protocolul este in vigoare;

17. "Conferinta Partilor" inseamna organismul stabilit de Parti in acord cu articolul 16.

Articolul 3

DOMENIU DE APLICARE

Prevederile acestui Protocol se vor aplica la:

- (a) Ape de suprafata dulci;
- (b) Ape subterane;
- (c) Estuare;
- (d) Ape de coasta care sunt utilizate pentru recreere sau pentru producerea de peste prin acvacultura sau pentru producerea sau recoltarea de moluste;
- (e) Ape inchise, utilizabile in general pentru imbaiere;
- (f) Apa in curs de captare, transport, tratare sau distributie;
- (g) Ape uzate in curs de colectare, transport, epurare si evacuare sau reutilizare.

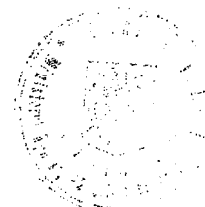
Articolul 4

PREVEDERI GENERALE

1. Partile vor lua toate masurile adecvate pentru a preveni, controla si reduce bolile asociate apei in cadrul sistemelor integrate de gospodarire a apelor ce vizeaza utilizarea durabila a resurselor de apa, calitatea apei ambientale, care sa nu fie periculoasa pentru sanatatea omului si sa asigure protectia ecosistemelor acvatice.

2. Partile vor lua, mai ales, toate masurile necesare in scopul asigurarii:

- (a) aprovizionarii corespunzatoare cu apa potabila care sa fie libera de orice fel de microorganisme, paraziti si substante care, datorita numarului sau concentratiei, constituie un potential pericol pentru sanatatea umana. Aceasta va include protectia resurselor de apa care sunt utilizate ca surse de apa potabila, tratarea apei, infiintarea, imbunatatirea si intretinerea sistemelor centralizate;

(b) salubritatii corespunzatoare, la un standard care sa protejeze suficient sanatatea umana si mediul. Aceasta se va realiza in special prin stabilirea, imbunatatirea si mentinerea sistemelor centralizate;

(c) protectiei efective a resurselor de apa folosite ca surse de apa potabila si a ecosistemelor lor acvatice aferente, fata de poluarea din alte cauze, incluzand agricultura, industria si alte descarcari si emisii de substante periculoase. Acestea au ca scop reducerea efectiva si eliminarea descarcarilor si emisiilor de substante considerate a fi periculoase pentru sanatatea omului si ecosistemul acvatic;

(d) masurilor de protectie corespunzatoare a sanatatii umane impotriva bolilor asociate apei posibil generate de apa folosita in scop recreational, pentru culturi acvatice, recoltarea sau cultura molustelor, irigarea culturilor sau din folosirea namolurilor in agricultura sau acvacultura;

(e) sistemelor eficiente pentru supravegherea situatiilor care pot conduce la epidemii hidrice sau la aparitia de imbolnaviri asociate apei, pentru interventie in cazul epidemiilor si imbolnavirilor si pentru prevenirea riscului aparitiei lor.

3. Referirile ulterioare din acest Protocol la "apa potabila" si "salubritate" se adreseaza conditiilor pe care apa potabila si salubritatea trebuie sa le indeplineasca pentru a satisface cerintele din paragraful 2 al acestui articol.

4. Partile isi vor lua toate masurile de acest fel pe baza evaluarii tuturor implicatiilor posibile pentru fiecare masura propusa, inclusiv beneficiile, dezavantajele si costurile pentru:

(a) sanatatea omului,

(b) resurse de apa, si

(c) dezvoltare durabila;

si care iau in considerare diferitele noi efecte ale fiecărei masuri propuse asupra diferitelor componente ale mediului inconjurator.

5. Partile vor intreprinde toate actiunile necesare pentru a crea cadrul legal, administrativ si economic stabil in care sectoarele public, privat si voluntar sa-si poata aduce fiecare contributia la imbunatatirea activitatii de gospodarie a apelor in scopul prevenirii, controlului si reducerii incidentei bolilor asociate apei.

6. Partile vor solicita autoritatilor publice, care iau masuri, sau aproba luarea de catre altii a masurilor care pot avea un impact semnificativ asupra mediului oricarei ape de sub incidenta acestui Protocol, sa ia in considerare orice impact potential al acestor actiuni asupra sanatatii publice.

7. Cand o Parte este si Parte la Conventia privind evaluarea impactului in context transfrontier, conformarea autoritatilor publice ale Partii cu cerintele acestei conventii, in ceea ce priveste

actiunea propusa, va satisface cerinta mentionata in paragraful 6 din acest articol referitor la aceasta actiune.

8. Prevederile acestui Protocol nu vor afecta drepturile Partilor de a mentine, adopta sau implementa masuri mai drastice decat cele stabilite in acest Protocol.

9. Prevederile acestui Protocol nu vor afecta drepturile si obligatiile vreunei Parti la acest Protocol, derivand din Conventie sau din orice alta intelegere internationala existenta, cu exceptia prevederilor din acest Protocol care sunt mai stricte decat prevederile corespunzatoare din Conventie sau din alta intelegere internationala existenta.

Articolul 5

PRINCIPII SI ABORDARI

In luarea masurilor pentru implementarea acestui Protocol, Partile se vor ghida dupa urmatoarele principii si abordari:

(a) Principiul precautiei, in virtutea caruia actiunea de prevenire, control sau reducere a bolilor asociate apei nu va fi amanata pe baza faptului ca cercetarea stiintifica nu a demonstrat din plin legatura cauzala intre factorul asupra caruia actioneaza o astfel de actiune pe de o parte si contributia potentiala a acestui factor la producerea bolilor asociate apei si/sau a impactului transfrontier, pe de alta parte;

(b) Principiul poluatorul plateste, in virtutea caruia costurile prevenirii, controlului si reducerii poluarii vor fi suportate de poluator;

(c) In concordanta cu Carta Natiunilor Unite si a principiilor dreptului international, statele au dreptul suveran de a exploata resursele proprii conform cu propriile politici de mediu si de dezvoltare, dar si responsabilitatea sa se asigure ca activitatile de sub jurisdicția sau controlul lor nu prejudiciaza mediul altor state sau al teritoriilor dincolo de limitele jurisdicției nationale;

(d) Resursele de apa trebuie gospodarite astfel incat cerintele generatiei prezente sa fie satisfacute fara a compromite posibilitatea generatiilor viitoare de a-si satisface propriile cerinte;

(e) Trebuie actionat preventiv pentru a evita epidemiile hidrice si imbolnavirile asociate apei si pentru protejarea resurselor de apa folosite ca surse de apa de baut, deoarece o astfel de actiune evita mai eficient raul, putand avea un raport cost/eficienta mai bun decat actiunea de remediere.

(f) Masurile de gospodarire a apelor trebui sa fie luate la nivelul administrativ corespunzator cel mai scazut;

(g) Apa are valoare sociala, economica si de mediu si trebuie deci gospodarita astfel incat sa se realizeze combinatia optima si durabila a acestor valori;

(h) Utilizarea eficienta a apei ar trebui promovata prin instrumente economice si de constientizare a utilizatorilor;

(i) Accesul publicului la informatie si participarea acestuia in procesul de luare a deciziei referitoare la apa si sanatate este necesar, inter-alia, in scopul sporirii calitatii si implementarii deciziilor, a constientizarii publicului asupra acestor probleme, a acordarii posibilitatii publicului ca sa-si exprime preocuparile si in scopul de a permite autoritatilor publice sa tina cont de aceste preocupari. Un astfel de acces si participare trebuie suplimentate prin accesul adecvat la revizuirea din punct de vedere administrativ si judiciar a deciziilor relevante;

(j) Resursele de apa trebuie gospodarite, pe cat posibil, intr-o maniera integrata la nivel de bazin hidrografic, tinand cont de legatura dezvoltarii sociale si economice cu protectia ecosistemelor naturale precum si de legatura dintre gospodarirea resurselor de apa si masurile de reglementare privind alte ambiane de mediu. O astfel de abordare integrata trebuie sa se aplice asupra bazinului hidrografic in ansamblu, indiferent daca este sau nu transfrontier si inclusiv asupra apelor litorale sau intregului acvifer sau asupra unei parti relevante din bazinul hidrografic sau acvifer;

(k) O atentie deosebita trebuie sa se acorde protectiei populatiei care este in mod special vulnerabila la boli cu transmitere hidrica;

(l) Accesul echitabil la apa, atat din punct de vedere cantitativ cat si calitativ, trebuie asigurat pentru toti membrii populatiei, in special pentru cei care sunt dezavantajati sau sufera o excludere sociala;

(m) Ca o completare la drepturile si accesul la apa inscise in legea privata si legea publica, persoanele fizice si juridice si institutiile, atat din sectorul public cat si privat, trebuie sa contribuie la protectia mediului acvatic si la conservarea resurselor de apa; si

(n) In implementarea acestui Protocol, o atentie deosebita se va da problemelor si necesitatilor locale si cunoasterii acestora.

Articolul 6

OBIECTIVE SI TERMENE ALE OBIECTIVELOR

1. In vederea atingerii obiectivelor acestui Protocol, Partile vor avea ca scop:

(a) Accesul fiecarei persoane la apa potabila;

(b) Asigurarea salubritatii pentru fiecare persoana.

in cadrul sistemelor integrate de gospodarire a apelor ce vizeaza utilizarea durabila a resurselor de apa, calitatea apei ambientale care sa nu constituie un pericol pentru sanatatea umana si protectia ecosistemelor acvatice.

2. Pentru realizarea acestor scopuri, Partile vor stabili si publica fiecare obiectivele nationale si/sau locale pentru standardele si nivelele performantelor ce trebuie atinse sau mentinute pentru un inalt nivel de protectie impotriva bolilor asociate apei. Aceste obiective vor fi revizuite periodic. Pentru

indeplinirea acestora, ele vor lua masurile practice corespunzatoare si/sau alte masuri pentru participarea publica intr-un cadru transparent si corect si se vor asigura ca se ia in considerare rezultatul participarii publicului.

Exceptand cazurile in care circumstante nationale sau locale le fac inaplicabile pentru prevenirea, controlul si reducerea bolilor asociate apei, obiectivele vor acoperi inter-alia:

- (a) Calitatea apei potabile distribuita, luand in considerare Recomandarile Organizatiei Mondiale a Sanatatii privind calitatea apei potabile;
- (b) Reducerea numarului de epidemii hidrice si a imbolnavirilor asociate apei;
- (c) Trebuie imbunatatita acoperirea teritoriala, marimea sau procentul de populatie cu acces la un sistem centralizat sau alte mijloace de aprovizionare cu apa potabila;
- (d) Suprafata teritoriului lor, marimea sau proportia populatiilor care sa fie deservite de sisteme centralizate pentru salubritate sau unde salubritatea trebuie imbunatatita prin alte mijloace;
- (e) Nivelele de performanta sa fie realizate de astfel de sisteme centralizate si in conformitate cu alte asemenea masuri privind alimentarea cu apa si salubritatea;
- (f) Aplicarea bunelor practici recunoscute pentru gospodaria alimentarii cu apa si salubritate, incluzand protectia apelor folosite ca sursa pentru apa de baut;
- (g) Evacuarea accidentala de:
 - (i) ape uzate netratate; si
 - (ii) ape netratate provenite din inundatiidin sistemele de colectare a apei uzate, in resursele de apa care fac obiectul acestui Protocol;
- (h) Calitatea apelor uzate evacuate din instalatiile de epurare a apelor uzate in resursele de apa la care se refera acest Protocol;
- (i) Depozitarea sau reutilizarea namolului din sistemele centralizate de canalizare sau alte instalatii de salubritate si calitatea apei uzate folosita pentru irigatii, luand in considerare Ghidul pentru folosirea prudenta a apei uzate si dejectiilor in agricultura si acvacultura al Organizatiei Mondiale a Sanatatii si Programul privind Mediul al Natiunilor Unite;
- (j) Calitatea apelor care sunt folosite ca surse pentru apa potabila, care sunt in general folosite pentru imbaiere sau pentru acvacultura si producerea sau recoltarea molustelor;
- (k) Aplicarea bunelor practici recunoscute pentru gospodaria apelor inchise disponibile in general pentru imbaiere;
- (l) Identificarea si remedierea terenurilor specific contaminate care afecteaza negativ apele care fac obiectul acestui Protocol, sau care ar putea sa le afecteze, deci reprezinta un pericol de aparitie a bolilor asociate apei;

(m) Eficacitatea sistemelor pentru gospodarirea, dezvoltarea si protectia resurselor de apa, inclusiv aplicarea bunelor practici recunoscute la controlul poluarii de orice fel la sursa;

(n) Publicarea informatiei, asupra calitatii apei potabile si a altor ape, relevanta pentru obiectivele acestui paragraf, cu frecventa in intervalele mentionate la articol 7, paragraful 2.

3. In decurs de doi ani dupa ce a devenit Parte, fiecare Parte va trebui sa stabileasca si sa publice obiectivele sale, la care s-a facut referire in paragraful 2 al acestui articol si calendarul pentru indeplinirea acestora.

4. Daca se prevede un proces indelungat pentru atingerea obiectivului, atunci vor fi elaborate obiective intermediare sau faze.

5. In scopul sustinerii realizarii evaluarii obiectivelor care fac obiectul paragrafului 2 al acestui articol, Partile trebuie, fiecare in parte:

(a) Sa stabileasca proceduri pentru coordonare intre autoritatile lor competente la nivel national sau local;

(b) Sa dezvolte scheme de gospodarie a apelor in context transfrontier, national si/sau local, preferabil pe baza bazinului hidrografic si a acviferelor. Procedand astfel, ele vor lua masuri practice corespunzatoare de prevedere si/sau alte masuri pentru participarea publica, intr-un cadru transparent si corect si vor asigura ca se ia in considerare rezultatul participarii publicului. Astfel de scheme pot fi incorporate in alte planuri relevante, programe sau documente care vor fi elaborate pentru alte scopuri si vor asigura prezentarea cu claritate publicului a progreselor facute pentru atingerea obiectivelor, la care se face referire in acest articol, in perioada de timp propusa;

(c) Sa stabileasca si sa mentina cadrulul legal si institutional pentru monitorizarea si aplicarea standardelor de calitate a apei potabile;

(d) Sa stabileasca si sa mentina reglementarile, incluzand unde este necesar, reglementarile legale si institutionale, pentru monitorizare, promovand realizarea sau unde este necesar, impunand alte standarde si nivele de performanta pentru care obiectivele, la care face referire paragraful 2 al acestui articol, sunt ferme.

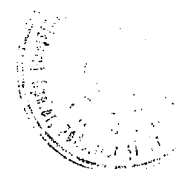
Articolul 7

EXAMINAREA SI EVALUAREA PROGRESULUI

1. Fiecare Parte va colecta si evalua datele privind:

(a) progresul sau pentru realizarea obiectivelor la care se refera articolul 6, paragraful 2;

(b) indicatorii proiectati sa evidentieze cat de mult au contribuit actiunile in desfasurare la prevenirea, controlul si reducerea bolilor asociate apei.

2. Partile vor publica fiecare, periodic, rezultatele acestei colectari si evaluari de date. Frecventa unei astfel de publicari va fi stabilita de catre Conferinta Partilor.
3. Partile vor asigura ca rezultatele probelor de apa si de efluent stabilite pentru scopul acestei colectari de date sa fie disponibile publicului.
4. In bazele acestei colectari si evaluari de date, fiecare Parte va examina periodic progresul facut in atingerea obiectivelor la care se face referire in articolul 6, paragraful 2 si va publica o analiza a acestui progres. Frecventa unor astfel de examinari va fi stabilita la Conferinta Partilor. Fara prejudicierea posibilitatii unor revizuri mai frecvente in baza articolului 6, paragraful 2, acestea vor include o verificare a obiectivelor mentionate in articolul 6, paragraful 2, in vederea perfectionarii lor in lumina cunostintelor stiintifice si tehnice.
5. Fiecare Parte va preda Secretariatului, la care se refera articolul 17, pentru transmitere catre alta Parte, un raport ce rezuma colectarea si analiza datelor si evaluarea progresului atins. Astfel de rapoarte vor fi in concordanta cu directivele stabilite de Conferinta Partilor. Aceste directive vor prevedea ca Partile pot folosi pentru acest scop rapoartele acoperind informarile relevante furnizate pentru alte foruri internationale.
6. Conferinta Partilor va evalua progresul realizat in implementarea acestui Protocol in baza acestor rapoarte sumare.

Articolul 8

SISTEME DE RASPUNS

1. Fiecare dintre Parti, in mod corespunzator, va asigura:
 - (a) Stabilirea, imbunatatirea sau exploatarea sistemelor nationale si/sau locale de supraveghere si avertizare care vor:
 - (i) identifica epidemiile hidrice sau imbolnavirile asociate apei sau alte pericole semnificative de acest fel, inclusiv a celor rezultand din poluari accidentale ale apei sau evenimente hidrometeorologice extreme;
 - (ii) semnala prompt si clar catre autoritatile publice relevante epidemiile, imbolnavirile sau pericolele;
 - (iii) furniza, in eventualitatea unui pericol iminent de imbolnavire prin boli asociate apei, membrilor comunitatii care pot fi afectati, intreaga informatie care este detinuta de autoritatea publica si care va putea ajuta populatia sa previna sau sa minimalizeze pericolul;
 - (iv) va face recomandari catre autoritatile publice relevante si unde este cazul, catre populatie, asupra actiunilor de prevenire si remediere;
 - (b) planuri de interventie cuprinzatoare si coerente, atat la nivel national cat si local, care sa asigure actiuni adecvate de raspuns la astfel de epidemii, incidente sau riscuri;

(c) autoritatile publice relevante au capacitatea necesara de a raspunde unor astfel de epidemii, incidente sau riscuri in concordanta cu planurile de actiune relevante;

2. Sistemele de supraveghere si alarmare, planurile de actiune si capacitatile de raspuns in legatura cu bolile asociate apei pot fi combinate cu acelea in legatura cu alte probleme.

3. In perioada de trei ani de cand a devenit Parte, fiecare Parte va trebui sa-si stabileasca sistemele de supraveghere si alarmare, planurile de actiune si capacitatile de raspuns la care se refera paragraful 1 al acestui articol.

Articolul 9

CONSTIENTIZAREA PUBLICULUI, EDUCATIA, PREGATIREA, CERCETAREA, DEZVOLTAREA SI INFORMAREA

1. Partile vor lua masurile prevazute pentru accentuarea constientizarii tuturor sectoarelor publice in ceea ce priveste:

(a) importanta gospodarii apelor si a sanatatii publice si relatia dintre acestea;

(b) dreptul si accesul la apa si, corespunzator, obligatiile persoanelor fizice si juridice care decurg din legislatia in vigoare, atat in sectorul public cit si in cel privat, precum si obligatiile lor morale de a contribui la protectia mediului acvatic si la conservarea resurselor de apa.

2. Partile vor promova:

(a) intelegerea aspectelor de sanatate publica din activitatea lor, de catre responsabilii din domeniul gospodarii apelor, aprovizionarii cu apa potabila si salubritatii; si,

(b) intelegerea principiilor de baza ale gospodarii apelor, aprovizionarii cu apa potabila si salubritatii, de catre responsabilii de sanatatea publica.

3. Partile vor incuraja educarea si pregatirea personalului profesional si tehnic necesar gospodarii resurselor de apa si exploatarii sistemelor de alimentare cu apa si de canalizare si vor incuraja modernizarea si perfectionarea continua a cunostintelor si abilitatii acestora. Aceasta instruire si pregatire profesionala va include aspectele relevante de sanatate publica.

4. Partile vor incuraja:

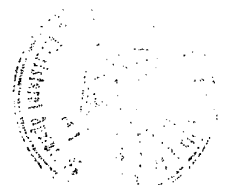
(a) cercetarea si dezvoltarea metodelor cost-eficienta si a tehnicilor de prevenire, control si reducere a incidentei bolilor asociate apei;

(b) dezvoltarea de sisteme informationale integrate in domeniul apei si sanatatii, care sa gestioneze informatia privind tendintele pe termen lung, preocuparile curente, problemele trecutului si solutiile aplicate cu succes la rezolvarea lor, precum si furnizarea acestor informatii autoritatilor competente.

Articolul 10

INFORMAREA PUBLICULUI

1. Ca o completare la cerintele fata de Parti ale acestui Protocol, de a publica informatii specifice sau documente, fiecare Parte poate lua masuri, in cadrul legislatiei proprii, ca sa faca disponibile publicului astfel de informatii, ce sunt sustinute de catre autoritatea publica si care sunt necesare in mod temeinic pentru a informa opinia publica privind:
 - a) stabilirea obiectivelor si a termenelor pentru realizarea si dezvoltarea planurilor de gospodarire a apelor in conformitate cu articolul 6;
 - b) stabilirea, imbunatatirea sau mentinerea sistemelor de supraveghere si alarmare si a planurilor de actiune in conformitate cu articolul 8;
 - c) promovarea constientizarii publicului, educatiei, pregatirii, cercetarii, dezvoltarii si informarii, in conformitate cu articolul 9.
2. Fiecare Parte va asigura in cadrul legislatiei nationale ca autoritatile publice, ca raspuns la cererea pentru alte informatii relevante pentru implementarea acestui Protocol, sa faca disponibile astfel de informatii intr-un timp rezonabil pentru public.
3. Partile vor asigura ca informatiile, la care face referire articolul 7, paragraful 4 si paragraful 1 al acestui articol, sa fie disponibile catre public intr-un timp rezonabil pentru examinare gratuita si ca vor prevedea facilitati rezonabile publicului, pentru obtinerea de la acestea, cu plata unor sume rezonabile, a copiilor unor astfel de informatii.
4. Nici o prevedere din acest Protocol nu poate obliga o autoritate publica sa dea publicitatii sau sa faca disponibile publicului informatii daca:
 - (a) Autoritatea publica nu detine informatiile;
 - (b) Cererea pentru acordarea informatiilor este evident nerezonabila sau formulata intr-o maniera prea generala; sau
 - (c) Informatiile se refera la un material in curs de intocmire sau la comunicari interne ale autoritatilor publice, acolo unde o astfel de exceptie este prevazuta in legislatia nationala sau in practica cutumiara, avand in vedere servirea interesului public prin divulgarea acestuia.
5. Nimic din acest Protocol nu poate cere unei autoritati publice sa dea publicitatii sau sa faca disponibile informatii publicului, daca divulgarea acestora poate avea efecte nefavorabile asupra:
 - (a) Confidentialitatii procedurilor autoritatilor publice atunci cand aceasta confidentialitate este prevazuta in legislatia nationala;

- (b) Relatiilor internationale, apararii nationale sau securitatii publice;
 - (c) Cursului justitiei, dreptului unei persoane de a fi supuse unui proces corect sau competentei unei autoritati publice de a efectua o ancheta asupra unui caz penal sau disciplinar;
 - (d) Confidentialitatii informatiilor comerciale sau industriale atunci cand aceasta este aparata de lege in stare sa protejeze un interes economic legitim. In acest cadru, informatiile privind emisiile si evacuarile ce sunt relevante pentru protectia mediului pot fi facute cunoscute;
 - (e) Drepturilor proprietatii intelectuale;
 - (f) Confidentialitatii unor date si/sau dosare personale referitoare la o persoana fizica care nu a consimtit divulgarea informatiilor catre public atunci cand aceasta confidentialitate este prevazuta in legislatia nationala;
 - (g) Intereselor unei a treia parti care a furnizat informatiile cerute fara a fi supusa sau capabila a fi supusa unei obligatii legale de a face astfel si care nu a consimtit la punerea in circulatie a materialului; sau
 - (h) Mediului la care fac referire informatiile, cum ar fi de pilda locurile de reproducere a speciilor rare.
- Aceste motive de nedivulgare a informatiei vor fi interpretate intr-un mod restrictiv, tinand seama de servirea interesului public prin divulgare si luand in considerare daca informatia se refera la emisii sau evacuari in mediu.

Articolul 11

COOPERAREA INTERNATIONALA

1. Partile vor coopera si se vor asista reciproc:

- (a) in actiunile internationale pentru sprijinirea obiectivelor acestui Protocol;
- (b) la cerere, in implementarea planurilor nationale si locale decurgand din acest Protocol.

Articolul 12

ACTIUNI COMUNE SI COORDONARE INTERNATIONALA

Ca o consecinta a articolului 11, subparagraful (a), Partile vor promova cooperarea in activitatea internationala, referitoare la:

- (a) dezvoltarea obiectivelor agreate de comun acord pentru problemele continute in articolul 6, paragraful 2;
- (b) dezvoltarea indicatorilor pentru scopurile articolului 7, paragraful (b), pentru a arata in ce masura actiunile de prevenire, control si reducere a incidentei bolilor asociate apei au avut succes;
- (c) stabilirea de sisteme comune sau coordonate pentru supraveghere si pre-alarma, planuri de actiune pentru evenimente neprevazute si capacitati de raspuns, ca parte, sau completare, a

sistemului national mentinut in conformitate cu articolul 8, pentru a face fata epidemiilor si bolilor asociate apei si pericolelor semnificative a unor astfel de epidemii si boli, in special datorate poluarii accidentale ale apei sau fenomenelor meteorologice periculoase;

(d) asistenta mutuala pentru a face fata epidemiilor si incidentelor bolii asociate apei si pericolelor semnificative ale acestora in special datorita poluarii accidentale sau fenomenelor meteorologice periculoase;

(e) dezvoltarea sistemului informational integrat si a bazei de date, schimbului de informatii si a schimbului reciproc de cunostinte tehnice si legale si de experienta;

(f) informarea clara si prompta de catre autoritatile competente ale unei Parti a autoritatilor similare ale altei Parti ce poate fi afectata de:

(i) epidemii si boli asociate apei si,

(ii) pericole semnificative ale unor astfel de epidemii si boli care au fost identificate.

(g) schimbul de informatii asupra mijloacelor eficiente de informare a publicului despre bolile asociate apei.

Articolul 13

COOPERAREA IN LEGATURA CU APELE TRANSFRONTIERA

1. Acolo unde Partile sunt marginite de aceleasi ape transfrontiera, ca o completare la obligatiile lor cuprinse in articolele 11 si 12, vor coopera si, in mod corespunzator, se vor asista una pe cealalta pentru prevenirea, controlul si reducerea efectelor transfrontiera ale bolilor asociate apei. In particular ele trebuie:

(a) sa schimbe informatii si sa faca schimb de cunostinte cu alte Parti, marginite de aceeasi apa transfrontiera, asupra acestor ape si a problemelor si riscurilor pe care le prezinta;

(b) sa depuna eforturi pentru stabilirea cu alte Parti, marginite de aceeasi apa transfrontiera, a planurilor comune sau coordonate de gospodarie a apelor in conformitate cu articolul 6, paragraful 5 (b) si a sistemelor de supraveghere si pre-alarmare si a planurilor de actiune in conformitate cu articolul 8, paragraful 1, pentru a face fata la epidemiile si incidentele bolilor asociate apei si pericolelor semnificative ale acestora, determinate in special de poluari accidentale a apei sau de fenomene meteorologice periculoase;

(c) pe baza egalitatii si reciprocitatii, sa adopte acorduri sau alte intelegeri privind apele lor transfrontiere, in scopul eliminarii oricaror contradictii cu principiile de baza ale acestui Protocol, sa-si defineasca relatiile mutuale si sa se ghideze dupa scopurile acestui Protocol;

(d) sa se consulte reciproc, la cererea oricareia dintre ele, asupra semnificatiei oricarui efect negativ asupra sanatatii omului, care poate constitui o boala asociata apei.

2. Acolo unde Partile interesate sunt Parti la Conventie, cooperarea si asistenta in legatura cu orice fel de efecte transfrontiera ale bolilor asociate apei, ce constituie impacturi transfrontiera, vor avea loc in concordanta cu prevederile Conventiei.

Articolul 14

SPRIJINUL INTERNATIONAL PENTRU ACTIUNEA NATIONALA

Cand coopereaza si se asista reciproc in implementarea planurilor nationale si locale, ca urmare a articolului 11, subparagraful (b) Partile trebuie, in special, sa ia in considerare cum se pot ajuta cel mai bine pentru a promova:

- (a) pregatirea schemelor de gospodarire a apelor in context transfrontier, national si/sau local si a celor pentru imbunatatirea aprovizionarii cu apa si salubritatii;
- (b) imbunatatirea formularii de proiecte, in special proiecte de infrastructura, in scopul indeplinirii unor astfel de scheme, pentru a facilita accesul la sursele de finantare;
- (c) executia efectiva a unor astfel de proiecte;
- (d) stabilirea sistemelor de supraveghere si pre-alarmare, a planuri de actiune si a mijloacelor de interventie in legatura cu bolile asociate apei;
- (e) pregatirea legislatiei necesare sa sprijine implementarea acestui Protocol;
- (f) educarea si pregatirea personalului de baza profesional si tehnic;
- (g) cercetarea si dezvoltarea mijloacelor si tehnicilor cu un bun raport cost-eficienta pentru a preveni, controla si reduce incidenta bolilor asociate apei;
- (h) exploatarea unei retele eficiente pentru a supraveghea si evalua gradul de asigurare si calitatea serviciilor referitoare la apa si dezvoltarea sistemelor informationale si a bazelor de date integrate;
- (i) realizarea asigurarii calitatii pentru activitatile de supraveghere, inclusiv intercalibrarea laboratoarelor.

Articolul 15

EVALUAREA CONFORMARII

Partile vor examina conformarea Partilor cu prevederile acestui Protocol, pe baza examenilor si evaluarilor la care face referire articolul 7. La prima intalnire, Partile vor stabili proceduri multilaterale neconflictuale si nejuridice de natura consultativa, pentru a examina conformarea. Aceste proceduri vor permite o implicare corespunzatoare a publicului.

Articolul 16

CONFERINTA PARTILOR

1. Prima conferinta a Partilor va fi stabilita in termen de optsprezece luni de la data intrarii in vigoare a acestui Protocol. Dupa aceea, conferintele ordinare vor avea loc la intervale regulate determinate de Parti, cel putin o data la trei ani, cu exceptia cazurilor in care sunt necesare alte proceduri in vederea respectarii celor cuprinse in paragraful 2 al acestui articol. Partile pot avea o conferinta extraordinara daca decid astfel, in cursul unei conferinte ordinare, sau la cererea in scris a unei Parti, transmisa cu sase luni inainte de a incepe conferinta si comunicata la toate Partile, fiind sustinuta de cel putin o treime din Parti.

2. Cand este posibil, conferintele ordinare ale Partilor vor avea loc impreuna cu conferintele Partilor la Conventie.

3. La sedintele lor, Partile vor trece in revista implementarea acestui Protocol si in acest scop:

(a) vor revizui politicile si abordarile metodologice in scopul prevenirii, controlului si reducerii incidentei bolilor asociate apei, promovarii lor convergente si intaririi cooperarii transfrontiera si internationale in concordanta cu articolele, 11, 12, 13 si 14;

(b) vor evalua progresele in implementarea acestui Protocol pe baza informatiilor furnizate de Parti in concordanta cu instructiuni stabilite de Conferinta Partilor. Astfel de orientari vor evita dublarea eforturilor referitoare la cerintele de raportare;

(c) vor informa asupra progresului facut in implementarea Conventiei;

(d) vor face schimb de informatii cu Conferinta Partilor la Conventie si vor lua in considerare posibilitatile pentru actiuni comune;

(e) vor apela, unde este cazul, la serviciile organismelor relevante ale Comisiei Economice pentru Europa si ale Comitetului Regional pentru Europa al Organizatiei Mondiale a Sanatatii;

(f) vor stabili modalitatile pentru participarea altor organisme competente internationale guvernamentale si non-guvernamentale, la toate conferintele si la alte activitati potrivite pentru realizarea prevederilor acestui Protocol;

(g) vor lua in considerare necesitatea unor prevederi viitoare in ceea ce priveste accesul la informatie, participarea publicului la luarea deciziei si accesul publicului la examinarea judiciara sau administrativa a deciziilor, in cadrul obiectivelor acestui Protocol, in lumina experientei castigate in aceste probleme de alte forumuri internationale;

(h) vor stabili programe de lucru, inclusiv proiecte care vor fi realizate in comun, in cadrul Protocolului si Conventiei si vor infiinta acele organisme necesare pentru implementarea acestor programe de lucru;

(i) vor examina si adopta instructiuni si recomandari care sa promoveze implementarea prevederilor acestui Protocol;

(j) vor examina, la prima conferinta si vor adopta, prin consens, regulile de procedura pentru intilnirile lor; aceste reguli de procedura vor contine prevederi care sa promoveze cooperarea armonioasa cu Conferinta Partilor la Conventie;

(k) vor examina si adopta propunerile de amendamente la acest Protocol;

(l) vor examina si vor intreprinde orice alte actiuni aditionale ce pot fi solicitate pentru indeplinirea scopurilor acestui Protocol.

Articolul 17

SECRETARIAT

1. Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa si Directorul Regional al Oficiului Regional pentru Europa al Organizatiei Mondiale a Sanatatii vor indeplini urmatoarele functii de secretariat pentru acest Protocol:

(a) convocarea si pregatirea conferintelor Partilor;

(b) transmiterea catre Parti a rapoartelor si a altor informatii primite, in concordanta cu prevederile acestui Protocol;

(c) indeplinirea altor functii ce pot fi stabilite de Conferinta Partilor pe baza resurselor disponibile.

2. Secretarul Executiv al Comisiei Economice pentru Europa si Directorul Regional al Oficiului Regional pentru Europa al Organizatiei Mondiale a Sanatatii:

(a) vor stabili detaliile procedurii de impartire a sarcinilor ce le revin, printr-un memorandum de intelegere si vor informa, in mod corespunzator, Conferinta Partilor;

(b) vor raporta Partilor asupra elementelor si a modalitatilor de indeplinire a programelor de lucru, mentionate in articolul 16, paragraful 3.

Articolul 18

AMENDAMENTE LA PROTOCOL

1. Orice Parte poate propune amendamente la acest Protocol.

2. Propunerile de amendamente la acest Protocol vor fi luate in considerare la Conferinta Partilor.

3. Textul oricarui amendament, propus la acest Protocol, va fi prezentat in scris Secretariatului, care il va comunica tuturor Partilor cu cel putin nouazeci de zile inainte de conferinta la care este propus pentru a fi adoptat.

4. Un amendament la acest Protocol va fi adoptat prin consensul reprezentantilor Partilor prezenti la conferinta. Amendamentul adoptat va fi comunicat Depozitarului de catre Secretariat, care il va transmite la toate Partile pentru acceptare. Amendamentul va intra in vigoare pentru Partile care l-au acceptat, dupa a nouazecea zi de la data la care doua treimi din numarul acestor Parti au depus la Depozitar instrumentele lor de acceptare a acestuia. Amendamentul va intra in vigoare, pentru orice alta Parte, in a nouazecea zi de la data la care acea Parte isi depune instrumentul de acceptare a amendamentului.

Articolul 19

DREPTUL DE VOT

1. Fiecare Parte la Protocol va avea un vot, sub rezerva prevederilor paragrafului 2 al acestui articol.

2. Organizatiile de integrare economica regionala, in problemele care intra in competenta lor, isi vor exercita dreptul de vot cu un numar de voturi egal cu numarul statelor lor membre care sunt Parti. Astfel de organizatii nu-si vor exercita dreptul la vot daca statele lor membre il vor exercita pe al lor si invers.

Articolul 20

SOLUTIONAREA DIFERENDELOR

1. Daca intre doua sau mai multe Parti apare un diferend referitor la interpretarea sau aplicarea acestui protocol, ele vor cauta o solutie prin negociere sau prin orice alte cai de solutionare acceptate de partile in diferend.

2. O Parte poate declara in scris Depozitarului, atunci cand semneaza, ratifica, accepta, aproba sau adera la acest Protocol, sau oricand dupa aceea, ca pentru un diferend ce nu a fost rezolvat conform paragrafului 1 al acestui articol, ea accepta, obligatoriu, in raport cu alta Parte ce accepta aceeaasi obligatie, unul din mijloacele urmatoare de reglementare:

(a) atunci cand Partile sunt Parti la Conventie si au acceptat ca obligatorii pentru fiecare, unul sau ambele moduri de solutionare prevazute in Conventie, solutionarea diferendului in conformitate cu prevederile din Conventie privind solutionarea diferendelor ce apar in legatura cu Conventia.

(b) in orice caz, supunerea diferendului in fata Curtii Internationale de Justitie, cu exceptia cazului cand, Partile consimt la arbitraj sau la o alta forma de solutionare.

Articolul 21

SEMNAREA

Acest Protocol va fi deschis spre semnare la Londra in 17 iunie si 18 iunie 1999, cu ocazia celei de a treia Conferinte Ministeriale de Mediu si Sanatate si dupa aceea, la Sediul Natiunilor Unite de la New York pana la 18 iunie 2000, pentru statele membre ale Comisiei Economice pentru Europa, statele membre ale Comitetului Regional pentru Europa al Organizatiei Mondiale a Sanatatii, pentru statele avand statut consultativ in Comisia Economica pentru Europa, in conformitate cu paragraful 8 din rezolutia 36(IV) din 28 martie 1947 a Consiliului Economic si Social si pentru organizatiile de integrare economica regionala, constituite de statele suverane membre ale Comisiei Economice pentru Europa sau membre ale Comitetului Regional pentru Europa al Organizatiei Mondiale a Sanatatii, carora statele lor membre le-au transferat competentele in problemele guvernate de acest Protocol, inclusiv competentele de a intra in tratative in legatura cu aceste probleme.

Articolul 22

RATIFICAREA, ACCEPTAREA, APROBAREA SI ADERAREA

1. Acest Protocol va fi supus ratificarii, acceptarii sau aprobarii de catre statele si organizatiile de integrare economica regionala semnatare.
2. Acest Protocol este deschis pentru aderare statelor si organizatiilor mentionate in art. 21.
- 3 Orice organizatie mentionata la art. 21, ce devine Parte fara ca vreunul dintre statele sale membre sa fie Parte, va fi supusa tuturor obligatiilor ce decurg din Protocol. In cazul acelor organizatii care au unul sau mai multe state membre Parte la acest Protocol, organizatia si statele sale membre decid asupra responsabilitatilor ce le revin pentru indeplinirea obligatiilor care decurg din acest Protocol. In astfel de cazuri, organizatia si statele sale membre nu vor fi indreptatite sa-si exercite simultan drepturile curente prevazute de acest Protocol.
4. In instrumentele lor de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, organizatiile de integrare economica regionala mentionate la articolul 21 vor declara sfera competentelor lor in legatura cu problemele guvernate de acest Protocol. Aceste organizatii vor informa de asemenea Depozitarul asupra oricaror modificari substantiale ale sferei competentelor lor.
5. Instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare vor fi depuse la Secretariatul General al Natiunilor Unite.

Articolul 23

INTRAREA IN VIGOARE

1. Acest Protocol va intra in vigoare in a nouazecea zi de la data depunerii celui de al saispzezecea instrument de ratificare, acceptare, aprobare, sau de aderare.

2. In conformitate cu prevederile paragrafului 1 al acestui articol, orice instrument depus de o organizatie de integrare economica regionala, nu va fi socotit ca suplimentar la cele depuse de catre statele membre ale unei astfel de organizatii.

3. Pentru fiecare stat sau organizatie mentionate in articolul 21, care ratifica, accepta sau aproba acest Protocol, sau care adera la el dupa depunerea celui de al saispzezecea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, Protocolul va intra in vigoare in cea de a nouazecea zi dupa data depunerii, de catre un astfel de stat sau organizatie, a instrumentelor sale de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

Articolul 24

RETRAGERE

Oricand dupa trei ani de la data la care acest Protocol a intrat in vigoare pentru o Parte, acea Parte se poate retrage din Protocol, notificand in scris Depozitarului. Orice astfel de retragere va intra in vigoare in a nouazecea zi de la data primirii de catre Depozitar a notificarii sale.

Articolul 25

DEPOZITAR

Secretariatul General al Natiunilor Unite va actiona ca Depozitar al acestui Protocol.

Articolul 26

TEXTE AUTENTICE

Originalul acestui Protocol, ale carei texte in limbile engleza, franceza, germana si rusa sunt in egala masura autentice, va fi depozitat la Secretariatul General al Natiunilor Unite.

Pentru conformitate, subsemnatii, deplin autorizati pentru aceasta, au semnat acest Protocol.

Incheiat la Londra, la 17 iunie, o mie noua sute nouazeci si noua.

21

Conform cu originalul
Secretar general
Hague

